

Силабус курсу

Філософські студії

Освітній ступінь «Бакалавр»

Спеціальність 025 Музичне мистецтво

Освітньо-професійна програма

«Музичне мистецтво естради»

«Звукорежисура»

«Спів»

«Інструментальне виконавство(за видами)»

Рік навчання: I, Семестр: II

Кількість кредитів: 3

Мова викладання: українська

Керівник курсу «Філософські студії»

Зінченко Віктор Анатолійович, викладач, кандидат історичних наук, заслужений працівник культури

Контактна інформація: zinchenko.sputnik@gmail.com

Прореквізити та постреквізити дисципліни

- **Прореквізити дисципліни:** новітня історія України
- **Постреквізити дисципліни:** Наукові та правові основи управління в мистецтві, Етика та естетика

Призначення дисципліни

Відповідно до освітньої програми вивчення навчальної дисципліни «Філософські студії» забезпечує досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Демонструвати спроможність до самостійного дослідження наукової проблематики у галузі музичного мистецтва та написання роботи відповідно о вимог, готовність дискутувати та аргументувати свою позицію.	ПРН 6
Володіти методами опрацювання музикознавчої літератури, узагальнення та аналізу музичного матеріалу, принципами формування наукової теми та розуміння розвитку даної проблематики в різних дослідницьких жанрах	ПРН 7

Протягом вивчення предмету студенти набувають такі **компетентності**:

Інтегральна компетентність

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 1	Здатність до спілкування державною мовою як усно, так і письмово.
ЗК 3	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
ЗК 5	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 17	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
-------	--

Спеціальні компетентності (СК)

СК 5	Здатність використовувати знання про основні закономірності й сучасні досягнення у теорії, історії та методології музичного мистецтва.
СК 7	Здатність володіти науково-аналітичним апаратом та використовувати професійні знання у практичній діяльності.
СК 13	Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків.

Мета: Метою вивчення філософії є прищеплення студентам основи світоглядної культури і навичок абстрактного мислення, які відповідають сучасним вимогам і є необхідним мінімумом для розвитку творчого мислення, спроможності до критичного аналізу ідей, позицій, думок самостійно мислячої особи, громадянина, вченого; формування принципів філософського осмислення світу за допомогою базових філософських категорій, формування філософсько-обґрунтованого світогляду. Також важливе значення мають знайомство з історичними типами філософії, вивчення різноманітних філософських вчень, шкіл та систем та оволодіння методикою філософських досліджень з допомогою першоджерел.

Завдання:

1. Формування філософського світогляду.
2. Розвиток навичок філософського аналізу.
3. Формування уміння аналізувати й узагальнювати філософські джерела, рефлексувати події та явища в житті суспільства.
4. Дати розуміння суті основних філософських ідей, доктрин та концепцій, що формувались протягом цивілізаційного розвитку людства.

План вивчення навчальної дисципліни

№ тижня	Назва теми	Кількість годин	Завдання для самостійної роботи
Змістовий модуль 1 Генеза філософської думки у контексті цивілізаційних процесів.			
1	Тема 1 Предметне поле й функціональне призначення філософії.	4	Історичні типи світогляду: міфологічний, релігійний, науковий і філософський.
2,3	Тема 2-3. Основні етапи розвитку філософії.	6	Етапи розвитку: перший — філософія Стародавнього світу, другий — філософія Середньовіччя та епохи Відродження, третій — філософія частково феодалізму і становлення розвитку капіталізму (XVII — XVIII ст.), четвертий — сучасна філософія Формування і розвиток соціальної філософії (Н. Макіавелі, Т. Мор, Т. Кампанелла).

4	Тема 4. Німецька класична філософія.	8	Філософія Гегеля як найвище досягнення німецької класичної філософії. Антропологічний принцип філософії Л.Фейєрбаха.
5,6	Тема 5-6. Філософська думка в Україні.	8	Українська філософія як органічна складова української духовної культури. Антропологічний принцип та ідея суспільного прогресу у творчості Франка, Драгоманова, Лесі Українки.
7,8	Тема 7-8. Сучасна світова філософія.	8	Релігійний напрям у філософії (неотомізм, персоналізм).
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. Основні розділи філософського знання: класичні та посткласичні розвідки.			
9	Тема 9. Філософський аналіз проблем буття.	8	Свідомість як філософська категорія. Проблема свідомості в історії філософії
10	Тема 10. Проблема пізнання у філософії.	8	Істина та якісні характеристики знання
11	Тема 11. Проблема методології у сучасній філософії.	8	Форми наукового пізнання. Комп'ютерне моделювання мислення.
12,13	Тема 12. Філософія історії.	8	Людина та історія. Роль особи в історії.
14	Тема 13. Філософія культури. Культура і цивілізація.	8	Масова культура як наріжний феномен другої половини ХХ століття
15	Тема 14. Соціальна філософія.	2	Суспільство як система, що саморозвивається.
16	Тема 15-16. Філософія науки і техніки. Феномен людини. Філософські антропология, аксіология.	4	Поняття про цінності. Повсякденні та духовні цінності. Історичні корені духовності та бездуховності.
	Екзамен		

Самостійна робота студентів:

Самостійна робота є важливим елементом всієї системи будь-якої форми навчання і сприяє кращому засвоєнню та ефективному опануванню навчального матеріалу.

Зміст самостійної роботи студентів у форматі дисципліни «Філософські студії» визначається робочою програмою дисципліни, методичними матеріалами, завданнями та вказівками викладача.

Самостійна робота передбачає виконання різних видів завдань (репродуктивних, за зразком, реконструктивно-варіативних, частково-пошукових, навчально-дослідних), спрямованих на отримання, закріплення студентом нових та набутих знань, їх систематизацію й узагальнення; формування практичних вмінь та навичок; контроль готовності студента до аудиторних занять, інших контрольних заходів.

Під час розробки завдань для самостійного опрацювання теоретично-практичного матеріалу з дисципліни³ «Філософські студії», пропонуються до

використання наступні форми:

- опрацювання та робота з основною філософською літературою;
- пошук та вивчення додаткової літератури;
- аналітична робота з філософськими текстами;
- складання схем, ментальних карт;
- опрацювання теоретичних основ лекційного матеріалу з використанням конспекту лекцій, підручника, довідкової літератури;
- вивчення окремих змістових модулів курсу (тем або питань), що передбачені для самостійного опрацювання з метою реферування, складання конспекту тощо;
- виконання практичних завдань;
- підготовка інформацій;
- виконання тестових завдань;
- робота з пошуковими системами Інтернет;
- підготовка доповідей на студентських наукових конференціях.

Семінарське заняття – це колективний науковий пошук певної навчальної проблеми і шляхів її ефективного розв’язання, а також це самостійна творча робота для кожного студента. При організації та проведенні семінарських занять, викладачам слід враховувати наступні моменти: науковість та доступність викладу матеріалу, єдність форми та змісту, дотримання єдиної системи знань, умінь та навичок, формування професійної культури та культури спілкування.

Основною метою семінарського заняття є поширення та поглиблення теоретичних положень теми та вміння практичного використання знань.

Готуючись до семінарського заняття студент повинен:

- ознайомитись зі змістом плану семінару та переглянути конспект прослуханої лекції з даної теми;
- ознайомитись з рекомендованою літературою та прочитати відповідний розділ підручника або навчального посібника, опрацювати додаткову рекомендовану літературу. Робота з науковою книгою вимагає свідомого засвоєння прочитаного, а не механічного заучування. Для цього необхідно усвідомити зміст різних понять, спеціальних термінів, положень, що в свою чергу забезпечує термінологічну обізнаність студента та вироблення навичок логічного мислення;
- здійснити критичний аналіз викладеного матеріалу в опрацьованих джерелах з даної проблеми;
- скласти конспект опрацьованого матеріалу, де зазначити власну точку зору з даної проблеми;
- здійснити самоконтроль через відповідні питання з даної теми;
- скласти план відповіді на кожне питання плану заняття.
- уникати технічного переказу матеріалу лекції або рекомендованої літератури;
- відповідаючи на питання, розглядати певні положення у розвитку, здійснювати порівняння різних підходів, концепцій в опрацьованій літературі;
- показати практичну значущість цих положень.

При оцінюванні знань студента береться до уваги його активність, творчий

неформальний підхід, навички публічного виступу, вміння ведення інформаційного пошуку, вміння аналізувати матеріал.

Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Філософська думка в Україні.	2
2	Проблема методології у сучасній філософії.	2

Практичні завдання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Записати питання для інтерв'ю та взяти інтерв'ю (по можливості) у керівника академічної групи, іншого учасника освітнього процесу (за бажанням). Зробити власний висновок щодо ролі філософії у житті сучасної людини. Надіслати відеофайл. Прокоментувати власне дослідження на занятті.	2
2	Основні методи сучасного наукового пізнання і в чому полягають особливості їх використання. (Ментальна карта).	2

Орієнтовні питання до екзамену:

1. Поняття світогляду, його складові та значення у житті людини.
2. Вихідні особливості людського становища в світі; необхідність людського самовизначення.
3. Типологія світогляду. Світогляд і філософія.
4. Особливості міфології як світогляду.
5. Характерні риси філософського мислення.
6. Структура та функції філософського знання.
7. Проблема «Схід-Захід» у розвитку сучасної цивілізації.
8. Особливості західного та східного філософського мислення.
9. Канонічні джерела, світоглядні ідеї та філософські школи Стародавньої Індії.
10. Особливості, умови виникнення та етапи розвитку античної філософії.
11. Ідеї, провідні школи та представники античної натурфілософії.
12. Оцінка діяльності давньогрецьких софістів, їх ідеї та представники.
13. Життя та філософська діяльність Сократа.
14. Теорія ідей Платона; її прояви у вченні Платона про людину та державу.
15. Вихідні ідеї філософії Аристотеля.
16. Загальні особливості, ідейні здобутки та основні філософські школи завершального циклу розвитку античної філософії.
17. Радикальні зміни у світогляді при переході від античності до європейського середньовіччя.
18. Місце філософії в духовному житті середньовіччя та її завдання в цей історичний період.
19. Християнська патристика: ідеї, представники та роль у духовному розвитку Середньовіччя.
20. Порівняльна характеристика вихідних ідей схоластики й містики; їх представники.
21. Основні проблеми, ідеї та представники схоластики і містики зрілого Середньовіччя; вихідні ідеї «томізму».
22. Суперечливий характер духовних процесів європейського Відродження.

23. Напрями, ідеї та представники філософії європейського Відродження.
24. Європа Нового часу: загальна характеристика епохи та особливості розвитку філософії.
25. Мислення «здорового глузду» в Європі Нового часу; вихідні особливості новоєвропейського світогляду.
26. Методологічні ідеї Ф.Бекона та Р.Декарта.
27. Вихідні ідеї європейського Просвітництва.
28. Б. Паскаль про становище людини у світі.
29. Особливості та здобутки німецької класичної філософії.
30. Загальні особливості та провідні напрями філософії ХХ ст.
31. Філософія історії та культурологія у філософії ХХ ст.
32. Загальні особливості української філософії та основні етапи її розвитку.
33. Особливості виникнення філософської думки в Україні.
34. Філософські ідеї та джерела часів Київської Русі.
35. Український гуманізм та його особливості. Братські школи та поява професійної філософії в Україні.
36. Роль перших вищих навчальних закладів в розвитку української культури і філософії.
37. Життя та філософська діяльність Г. Сковороди. Г. Сковорода про людське самопізнання, світоустрій та співвідношення «голови і серця».
38. Університетська філософія в Україні ХІХ ст.
39. Загальні особливості розвитку української філософії у ХХ ст.
40. Фундаментальне значення проблеми буття для філософії.
41. Людські виміри проблеми буття. Буття як цінність та міра моральної відповідальності сучасної людини.
42. Сучасна наука про рівні та форми виявлення буття.
43. Зміст та значення «антропного принципу» у сучасній науковій картині світу.
44. Співвідношення понять буття, життя людини та її існування.
45. Сучасні концепції походження людини та їх оцінка.
46. Співвідношення понять «людина-індивід-особа-особистість-індивід-індивідуальність».
47. Структура людської особистості, її основні прояви. Поняття самоті в структурі особистості.
48. Поняття цінностей. Вихідні цінності людського буття.
49. Поняття та прояви свободи. Свобода як людська цінність.
50. Проблеми смерті, безсмертя та сенсу життя в їх філософському окресленні.
51. Поняття пізнання. Види пізнання та їх співвідношення.
52. Порівняльна характеристика наукового та художньо-мистецького пізнання.
53. Рівні та форми пізнання. Пізнання як процес.
54. Особливості та роль чуттєвого пізнання у формуванні знань.
55. Раціональне пізнання, його форми та евристична роль.
56. Поняття істини в пізнанні. Істина і правда.
57. Особливості методологічної ситуації в сучасній філософії.
58. Сутність та структура методу як способу організації людської діяльності. Поняття методу, методології та методики.
59. Проблема методу та методології в сучасній філософії.
60. Методи і форми наукового пізнання.
61. Предмет і завдання філософії історії як особливого напрямку філософських досліджень. Історія як особливий вид реальності.
62. Проблема спрямованості історичного процесу та значення її вирішень для життєвого орієнтування людини.
63. Проблема смислу історії. Співвідношення прогресу та регресу в історичному процесі.
64. Проблема суб'єкту історії та її можливі вирішення. Рушійні сили історії, її умови,

- чинники та фактори.
65. Поняття суспільства. Співвідношення суспільства і природи.
  66. Суспільство як система, основні сфери суспільного життя та їх взаємозв'язок.
  67. Людина і суспільство: основні аспекти співвідношення. Духовне життя суспільства, його особливості та складові.
  68. Особливості проявів проблеми культури у ХХ ст. Культура та людина.
  69. Суттєві ознаки культури, їх зміст та значення.
  70. Поняття цивілізації та її ознаки. Роль цивілізації в розвитку суспільних процесі.
  71. Культура та цивілізація: причини їх відмінностей та проблеми взаємодії.
  72. Поняття техніки, її основні складові та зв'язок із пізнанням.
  73. Особливості історичного розвитку науки; класична і неklasична наука.
  74. Роль техніки в історичному розвитку суспільства. Технічний прогрес як засада виділення історичних епох.
  75. Сучасні оцінки ролі техніки в розвитку суспільства, їх критичний аналіз.

Рекомендована література

1. Бичко Ігор, Ярошовець Володимир, Бугров Володимир. Філософія. Підручник. – вид-во «Центр учбової літератури», 2023. – 648 с.
2. Бліхар, В. С., Цимбалюк, М. М., Гайворонюк, Н. В., ін. Філософія. Львів: ЛьвДУВС, 2020. – 444 с.
3. Данильян О.Г., Дзьобань О.П. Філософія :Підручник.- вид-во «Право», 2023. - 424 с.
4. Іваненко, І. П. Сучасні філософські концепції: навчальний посібник. Київ: Видавництво «Наукова думка», 2023. – 250 с.
5. Колодній, А.М. Філософія: навчальний посібник. Київ: Київський університет імені Бориса Грінченка, 2020. – 312 с.
6. Кралюк П.М. Історія філософії України. – вид-во КНТ, 2019 – 652 с.
7. Кривуля О. М. Філософія : навч. посіб. / О. М. Кривуля ; ХНУ. – Х. : ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2019. – 592 с.
8. Кривуля, О. М. Філософія. Харків: Право, 2019. – 360 с.
9. Петрушов В. Філософія. Вступ до курсу. Історія світової та української філософії. Фундаментальні проблеми сучасної філософії.- Львів: Львівська політехніка, 2019. – 596 с.
10. Філософія : Навч. посіб. для вищ. навч. закл. / За ред. І.Ф. Надольного. – К. : Вікар, 2018. – 516 с.
11. Філософські аспекти сучасного суспільства / [ред. С. В. Сидоренко]. Харків: Видавництво «Основа», 2023. – 320 с.

Допоміжна

1. Петрушов В. М., Толстов І.В., Філософія: нормативний курс : Навчальний посібник. – Харків :УкрДАЗТ, 2019. – 341 с.
2. Найджел Варбертон, Коротка історія філософії. – вид-во «Наш формат», 2023. – 284 с.
3. Сучасна філософія: основні розділи, поняття, проблеми, ідеї. Черкаси: ЧДТУ, 2019. – 220 с.

Інтернет ресурси:

1. <http://www.nbu.gov.ua/> - Наукова бібліотека імені В.Вернадського
2. <http://books.khntusg.com.ua/>- Наукова бібліотека ХНТУСГ імені Петра Василенка
3. <http://korolenko.kharkov.com/> Наукова бібліотека імені В. Г. Короленка

Політика навчальної дисципліни

Після опанування навчальної дисципліни «Філософські студії» студенти повинні:

Знати:

- концептуальні знання набуті у процесі навчання та професійної діяльності, включаючи певні знання сучасних досягнень;
- критичне осмислення основних теорій, принципів, методів і понять у навчанні та професійній діяльності;
- предмет дисципліни, її структуру, категоріальний апарат;
- основні етапи розвитку історії світової та вітчизняної філософії;
- сучасні тенденції розвитку філософської думки;
- найбільш відомих авторів філософських систем та їх головні праці;
- основні парадигми філософствування;
- основні галузі філософського знання /онтологія, гносеологія, логіка, філософська антропологія, етика, естетика, соціальна філософія тощо/;
- основні форми буття і сутність діалектики;
- походження свідомості, форми і структуру свідомості;
- шляхи пізнання світу, функціонування знання у сучасному інформаційному суспільстві;
- особливості взаємозв'язку науки, техніки з сучасними соціальними й етичними проблемами;
- умови формування особистості, її свободи, відповідальності за збереження життя, природи, культури.

Вміти:

- розв'язувати складні непередбачувані завдання і проблеми у спеціалізованих сферах професійної діяльності та / або навчання, що передбачає збирання та інтерпретацію інформації (даних), вибір методів інструментальних засобів, застосовувати інноваційні підходи;
- обґрунтувати свою світоглядну та громадську позицію;
- ідентифікувати філософські тексти з певними поглядами;
- трансформувати філософські знання на проблеми суспільного розвитку;
- аналізувати соціально-економічні проблеми буття;
- ставити філософського рівня питання й аналізувати їх;
- застосовувати одержані знання при вирішенні професійних завдань;
- науково аналізувати соціально значущі проблеми і процеси, факти і явища суспільного життя;
- розуміти й об'єктивно оцінювати досягнення культури, пояснювати феномен культури й цивілізації;
- володіти методологією й методами пізнання, творчої діяльності;
- толерантно ставитися до різних світоглядних систем;
- вдаватися до діалогу як засобу вирішення соціальних і етичних проблем, досягнення консенсусу.

Дисципліна «Філософські студії» сприяє розвитку багатьох важливих «м'яких» навичок (soft skills), які є необхідними для успішної кар'єри та особистого життя: критичне мислення (аналіз інформації з різних точок зору); аналітичне мислення (виявлення причинно-наслідкових зв'язків); комунікативні навички (чітке та лаконічне висловлювання думок, вміння слухати та розуміти співрозмовника); навички аргументації (формулювання та захист власної позиції); творче мислення (генерація нових ідей та підходів); навичку саморозвитку (вміння самостійно навчатися та здобувати нові знання; етична свідомість (рийняття відповідальних рішень).

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Форми контролю знань студентів:

- поточний;
- контроль самостійної роботи;
- семестровий підсумковий (екзамен).

Оцінювання знань студентів здійснюється за 100-бальною шкалою, яка переводиться відповідно у національну шкалу («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») та шкалу європейської кредитно-трансферної системи (ЄКТС –А, В, С, D, E, FX, F).

Поточний контроль проводиться на кожному занятті та за результатами виконання завдань самостійної роботи. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки із зазначеної теми (у тому числі, самостійно опрацьованого матеріалу) під час роботи на семінарських заняттях та набутих практичних навичок під час виконання завдань.

Контроль самостійної роботи дозволяє виявити вміння орієнтуватися в інформаційних потоках, працювати з науковими джерелами, узагальнювати, робити висновки.

Політика оцінювання. Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Семінарські, Дайджест заняття	2	10
Есе	2	10
Практичне завдання	2	10
Самостійна робота	2	10
Комп'ютерне тестування при тематичному оцінюванні	6	30
Екзамен	1	30
Разом		100

Критерії поточного оцінювання знань студентів

Усний виступ, виконання практичного завдання, есе, тестування, семінарське заняття, самостійна робота	Критерії оцінювання
5	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі тестові завдання.

4	Достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Надав відповідь на більшість завдань.
3	В цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину тестових завдань.
2	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив меншість тестових завдань.
1	Частково володіє навчальним матеріалом не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки. Правильно вирішив окремі тестові завдання.

Підсумковий модульний (семестровий) контроль знань студентів

Підсумковий модульний контроль проводиться з метою визначення стану успішності здобувачів вищої освіти за період теоретичного навчання. Підсумковий модульний (семестровий) контроль знань студентів здійснюється через проведення екзамену.

Бали модульного контролю знань (екзамен)	Критерії оцінювання навчальних досягнень	
	Теоретична підготовка	Практична підготовка
26-30 відмінно	вільно володіє навчальним матеріалом, висловлює свої думки, робить аргументовані висновки, самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань; вільно використовує нові інформаційні технології для поповнення власних знань	може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання завдання й оцінити результати власної практичної діяльності; вільно використовує знання для розв'язання поставлених перед ним завдань
21 - 25 дуже добре	вільно володіє навчальним матеріалом, застосовує знання на практиці; узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускає незначні огріхи у порівняннях, формулюванні висновків, застосуванні теоретичних знань на практиці	за зразком самостійно виконує практичні завдання, передбачені програмою; має стійкі навички виконання завдання

17 – 20 добре	вільно володіє навчальним матеріалом, застосовує знання на практиці; узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускає окремі помилки у формулюванні висновків, застосуванні теоретичних знань на практиці	самостійно виконує практичні завдання, передбачені програмою; має стійкі навички виконання завдання, але допускає незначні помилки.
12 – 16 задовільно	володіє навчальним матеріалом поверхово, фрагментарно, на рівні запам'ятовування відтворює певну частину навчального матеріалу з елементами логічних зв'язків, знає основні поняття навчального матеріалу	має елементарні, нестійкі навички виконання практичних завдань
7 - 11 достатньо	знає основні поняття навчального матеріалу, володіє навчальним матеріалом поверхово, допускає помилки у логічній послідовності викладення матеріалу	виконує практичні завдання, передбачені програмою з помилками, потребує допомоги з боку викладача
1 - 6 незадовільно	має фрагментарні знання (менше половини) при незначному загальному обсязі навчального матеріалу; відсутні сформовані уміння та навички; під час відповіді допускаються суттєві помилки	практичні завдання не може виконати без допомоги викладача. Потребує повторного проходження курсу з освітнього компоненту

Підсумковий бал з навчальної дисципліни є сумою балів, одержаних за поточний та підсумковий контроль з подальшим переведенням в національну та 100 бальну шкалу.

Критерії семестрового оцінювання знань студентів

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	Відмінно	A	Відмінно (відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок)
82-89	Добре	B	Дуже добре (вище середнього рівня з кількома помилками)
75-81		C	Добре (в цілому правильне виконання з певною кількістю суттєвих помилок)
67-74	Задовільно	D	Задовільно (непогано, але зі значною кількістю недоліків)
60-66		E	Достатньо (виконання задовольняє мінімальним критеріям)
35-59	Незадовільно	FX	Незадовільно (з можливістю повторного складання)
1-34		F	Незадовільно (з обов'язковим повторним курсом)

Політика навчальної дисципліни

Політика перескладання. Роботи, які здаються з порушенням термінів без поважних причин оцінюються на нижчий бал. Перескладання екзамену відбувається згідно Положення про оцінювання успішності здобувача освіти у разі отримання незадовільного результату. Ліквідувати академічну заборгованість дозволяється до початку наступного семестру. Повторне складання допускається не більше двох разів: один раз викладачу, другий – комісії, яка створюється наказом.

Політика академічної доброчесності. Списування під час поточних занять, тестових робіт та екзамену заборонені. Політика та принципи академічної доброчесності визначені у Положенні «Про академічну доброчесність».

Політика відвідування. Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. З об'єктивних причин (наприклад, хвороба) навчання може відбуватися в онлайн формі за погодженням із керівником курсу. За умови дистанційного навчання присутність на занятті і виконання завдань забезпечується через онлайн-зустрічі у Google-Meet та електронну систему управління навчанням Moodle.